

Delavnica QNeST – bodoči scenarij(i)

Delavnica na temo bodočih scenarijev v okviru projekta QNeST je bila načrtovana z namenom izboljšanja odnosov med partnerji projekta in razvojem praks, ki bi omogočale boljše prihodnje sodelovanje na področju upravljanja trajnostnega turizma. Projekt QNeST se ukvarja s prihodnjimi pričakovanji in perspektivami sodelovanja med skupinami akterjev, podjetji, deležniki, politiki in državljani ter naslavlja izboljšanje dialoga med različnimi regijami. Delavnice QNeST predstavljajo inovativen pristop, da bi bolje razumeli človekove potrebe in izboljšali podjetniške in organizacijske strategije. Delavnica je omogočila:

- Izmenjavo in razpravo o različnih stališčih.
- Vključitev v neposredno sodelovanje družbenih skupin.
- Razpravo o dvomih in željah glede določene tematike.
- Spodbujanje dialoga in vključevanje v nasprotujoče si teme.

V projektu QNeST je bila uporabljena metoda European Awareness Scenario Workshop (EASW, 1994) in metoda World Café (Brown, 2002).

Delavnica za trajnostni turizem

Trajnostni turizem je v zadnjih nekaj desetletjih postal pomembna tema med akademiki, strokovnjaki, in gospodarstveniki. Na temo trajnostnega turizma obstaja obsežna literatura, ki obravnava različne vidike trajnosti in poudarja potrebo po zmanjšanju negativnih učinkov turizma v skladu s pristopom, ki je javno (družbeno) in politično sprejemljiv. Trajnosten turizem dejansko pomeni veliko več kot zagotavljanje razvoja in s tem povezanih ekonomskih in socialnih koristi na medgeneracijski ravni. Povzroča zmanjšanje in / ali ublažitev vseh neželenih vplivov na naravno, zgodovinsko, kulturno in družbeno okolje. Da bi čim bolj zmanjšali vpliv na lokalno okolje in kulturo, je potrebno uravnotežiti potrebe turistov s potrebami lokalne skupnosti. Spodbujanje trajnostnega turizma je bistvena naloga, zlasti v regijah, kjer je turistični pritisk močan, ter v tistih regijah, kjer so učinki podnebnih sprememb najbolj očitni in najhitrejši. Nezaželeni vplivi turizma se odražajo predvsem na izgubi biotske raznovrstnosti. Zato delavnica za trajnostni turizem predstavlja veljaven instrument za usklajevanje različnih situacij, ki so neposredno ali posredno povezane s turističnim sektorjem, za podporo in lažji dialog med različnimi interesnimi skupinami. Poleg tega bi bila delavnica lahko posebna priložnost za izmenjavo in razpravo o različnih stališčih, saj omogoča neposredno udeležbo družbenih skupin, da razpravljajo o dvomih in željah na določeno temo ter spodbujajo dialog in vključevanje v nasprotujoče si teme oz. interese. Dialog in pogovori so temeljni način za iskanje zanimivih in problematičnih tematik, razpravo glede naše prihodnosti in ustvarjanje skupne zavezanosti k trajnostnemu upravljanju. Delavnice nam pomagajo pri ozaveščanju glede prihodnjih težavah v družbi; pomagajo nam pri razvoju skupne opredelitve zelenega razvoja; omogočajo razpravo z različnimi družbenimi deležniki; omogočajo prepoznavanje in razpravljanje o razlikah in podobnostih posameznih problemov in rešitev, kot jih zaznavajo različne skupine udeležencev.

Organizacija delavnic QNeST

Delavnica QNeST poteka v dveh dneh in vključuje štiri skupine udeležencev: 1) lokalne prebivalce, 2) oblikovalci politik, 3) tehnološke strokovnjake in 4) predstavniki zasebnega sektorja. V predlagani metodologiji je po World Cafè (Brown, 2002) upoštevanih 6 skupin:

1. Politiki / odločevalci
2. Državljeni
3. Lokalna podjetja
4. Lokalna združenja
5. Univerze / raziskovalci (predlagano)
6. Masovni mediji (predlagani)

Projekt QNeST vključuje 1 nadnacionalno participativno delavnico (TPW) in 8 delavnic za lokalno udeležbo (LPW), ki jih za vsakega partnerja koordinira lokalni vodja in nadnacionalni menedžer.

Lokalne in nadnacionalne delavnice (LPW)

Lokalna delavnica predstavlja lokalno stališče in prvi korak v postopku .

Njen cilj je:

- razmišljanje o lokalnih strategijah za spodbujanje, umeščanje in razvijanje okolja, turizma in blagovne znamke na nove cilje, ki jih zanimajo kultura, trajnost in dostopnost;
- razmišljanje o akcijskem načrtu za oblikovanje novih lokalnih poti ter poti povezanih s kulturno in tradicionalno dediščino, okoljsko trajnostjo, sredozemsko prehrano, dostopnostjo in socialno blaginjo.

Transnacionalna participativna delavnica predstavlja zadnji korak in zaključek participativnega procesa.

Njegov cilj je:

- poudariti nadnacionalno skupno strategijo za izvajanje trajnostnega prometnega sistema, trajnostne turistične ponudbe in t.i. nove turistične kulture;
- predlagati skupne jadransko-jonske akcije, v katerih bi lahko vsak partner v projektu podprl del načrta poti, kar bi ustvarilo občutek enotnosti in povezovanja.

Cilji delavnice QNeST

Glavni cilji načrtovanih delavnic (lokalnih in nadnacionalnih) so vzpostaviti nove lokalne in med-regionalne scenarije, oblikovati kakovostne poti in trajnostne pobude, da bi s pomočjo t.i. metode možganske nevihte vključili člane QNeST-a in lokalne deležnike, kot so podjetniki, lokalni prebivalci, politiki in združenja itd. Združljivost in trajnost poti ter skladnost ukrepov glede na trajnosti kontekst, v katerem se uporabljajo, je odvisna predvsem od horizontalne integracije regionalnega sistema (npr. okolje, krajina, družbeno-produktivni sistemi itd.) in sodelovanja vseh udeleženihih akterjev (tako institucionalnih kot drugih).

Ključna vprašanja za razmislek se primarno nanašajo na razmislek o tem kako:

- povečati zavest o kakovostnem trajnostnem turizmu,
- oblikovati skupno vizijo,
- definirati osnovo za srednjeročno in dolgoročno strategijo,
- deliti znanje,
- vzpostavi mreženje,
- (po)iskati rešitve za boljšo kakovost ponudbe v turizmu.

Tabela 1 prikazuje temeljne cilje nadnacionalnih / lokalnih delavnic, ki vključujejo tako strateško vizijo kot z učinkovite ukrepe.

Tabela 1: Glavni cilji nadnacionalnih / lokalnih delavnic

	LOKALNE STRATEGIJE	MEDNARODNE STRATEGIJE
STRATEŠKA VIZIJA	<p>Predlaganje inovativnih in učinkovitih lokalnih pristopov, pobud in strategij za krepitev socialne in kulturne razsežnosti turizma.</p> <p>Lokalne strategije so pomembne za spodbujanje trajnostnega turizma in blagovne znamke, ki si za cilj postavlja zaščito narave, kulture, dostopnosti in lokalnega razvoja.</p>	<p>Izgradnja mreže in sistema med regijami in podjetji, s čimer se olajšajo oblike t.i. samoorganiziranega turizma. Pomembna je skupna strategija za izvajanje trajnostnega prometnega sistema, trajnostne turistične ponudbe in oblikovanje nove turistične kulture.</p> <p>Med rezultati deli jadranske in joanske regije, ki predstavlja podlago za bolj globalni pristop k trženju makroregije (EUSAIR).</p>
TURISTIČNI UKREPI IN PREDLOGI	<p>Oblikovanje produktov s področja kulturnega turizma ter načrt promocije in upravljanja.</p> <p>Načrtovana pot (itinerarij) zahteva učinkovit razvoj, strategijo upravljanja ter promocijo, pri čemer je potrebno upoštevati tudi posledice oblikovanja poti v smislu začrtanega razvoja turističnega sektorja ter drugih gospodarskih dejavnosti. Poleg tega je potrebno oceniti in preučiti potencial posameznih krajev in regij na poti, definirati potrebe ciljnega segmenta gostov, zmogljivosti posameznega partnerja, ki sooblikuje integralni turistični proizvod. Obenem je potrebno evalvirati celoten sistema promocije turističnih izdelkov (krogotok informacij, obveščanje in promocija, trženje in upravljanje itd.).</p>	<p>Oblikovanje jadransko-jonskega akcijskega načrta, v katerem bi lahko vsak partner v projektu podprl del načrtovane poti, kar bi dalo občutek enotnosti in povezovanja.</p> <p>To bi vodilo k zadovoljstvu tako turističnih ponudnikov kot gostov. Dobro organizirani in ustrezno vodeni kulturni itinerariji lahko aktivirajo povratno zanko med ponudbo in povpraševanjem ter ustvarijo odnos, temelječ na pozitivnih povratnih informacijah. Slednje je znak trajnostnega regionalnega turističnega razvoja. Takšnega, ki se lahko uspešno razvija in krepi tudi v prihodnje.</p>